

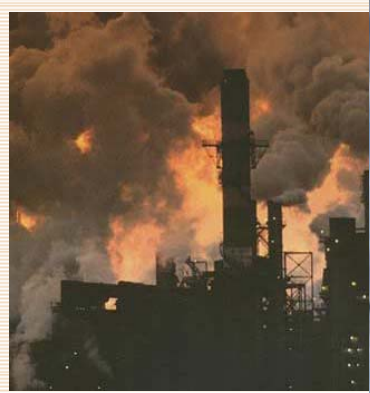

Predrag Živković
Mašinski fakultet Niš

PROCENA ZAGAĐENJA VAZDUHA NA TERITORIJI GRADA NIŠA

29.10.2010.
Vrnjačka Banja

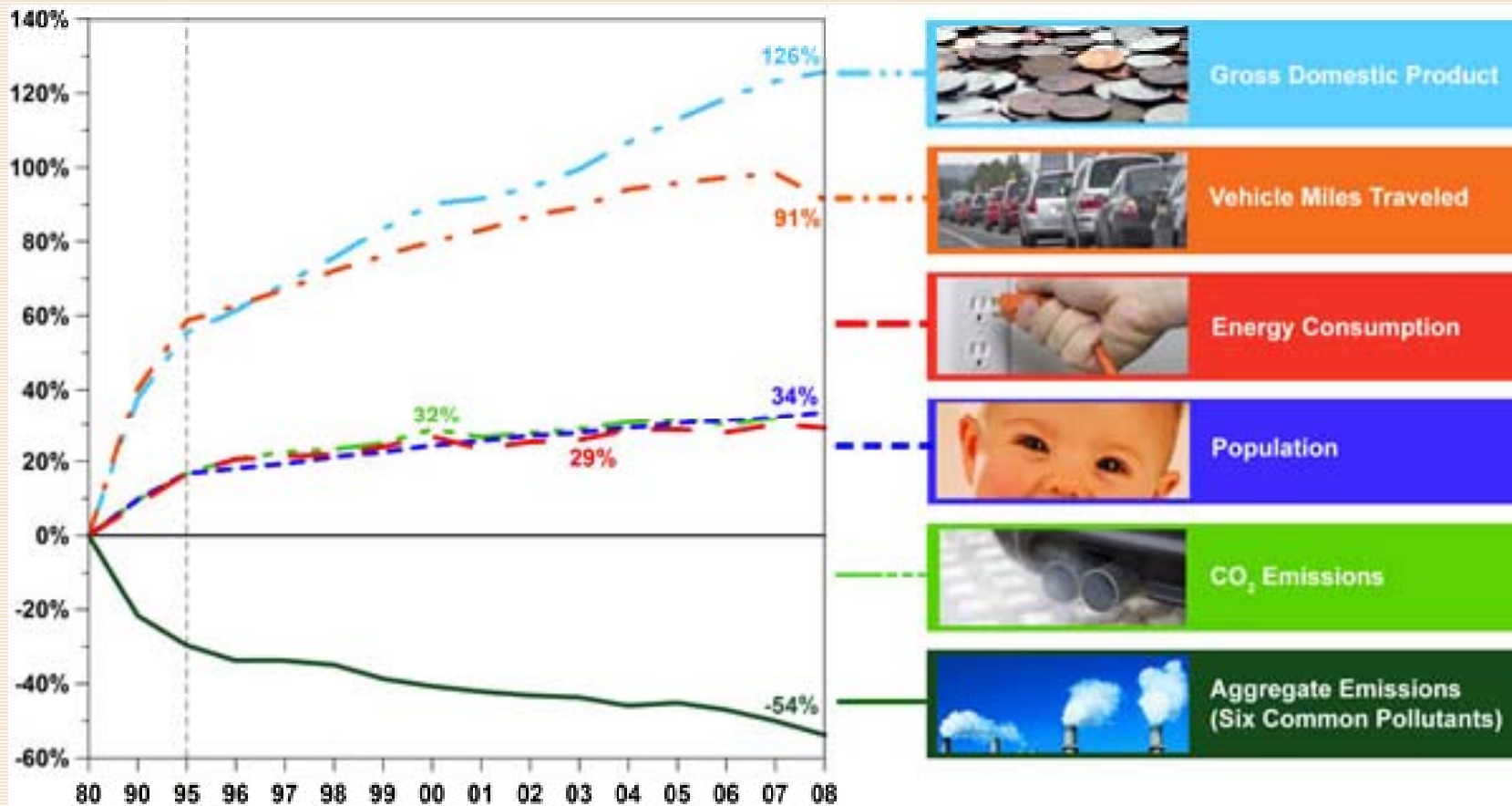
Zagađenje vazduha

Zagađenje vazduha

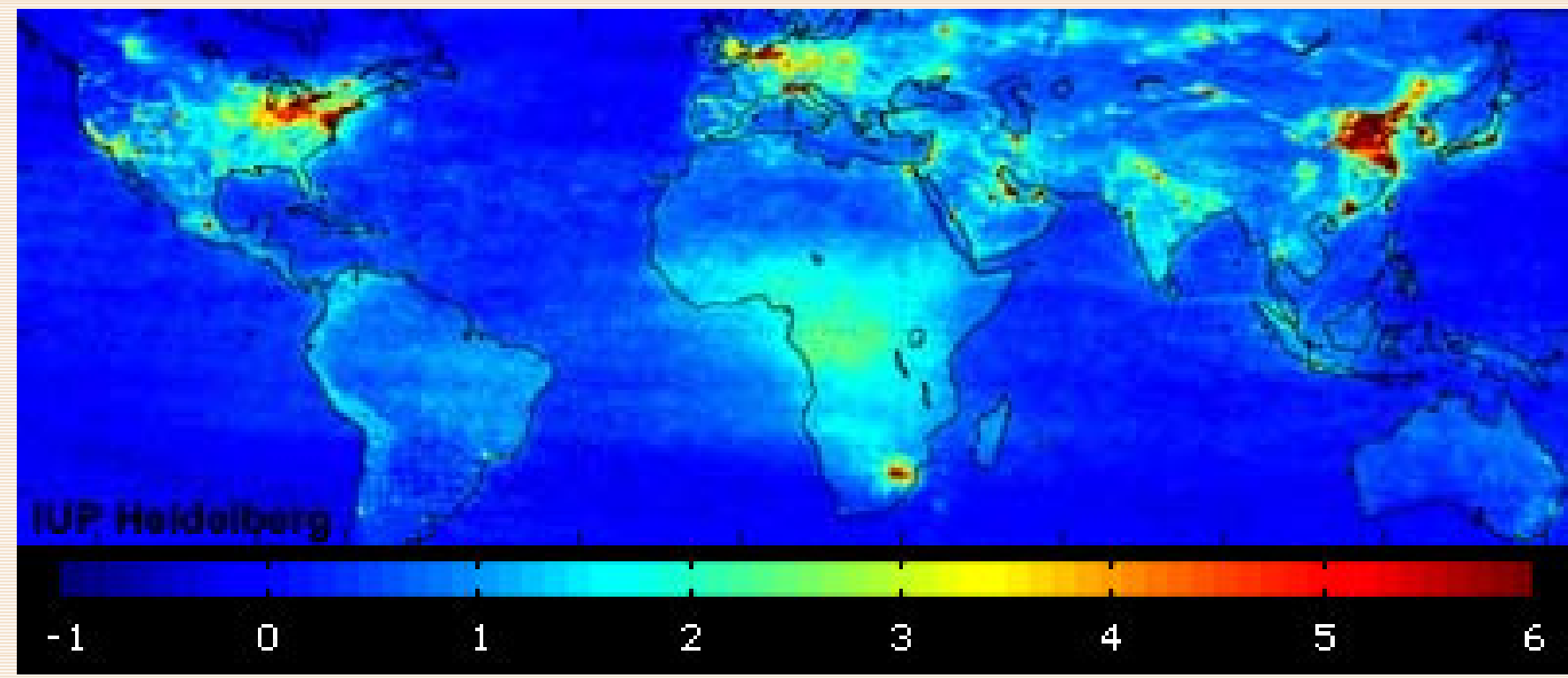
Upoređenje razvoja i emisije zagađivača u SAD 1980-2008

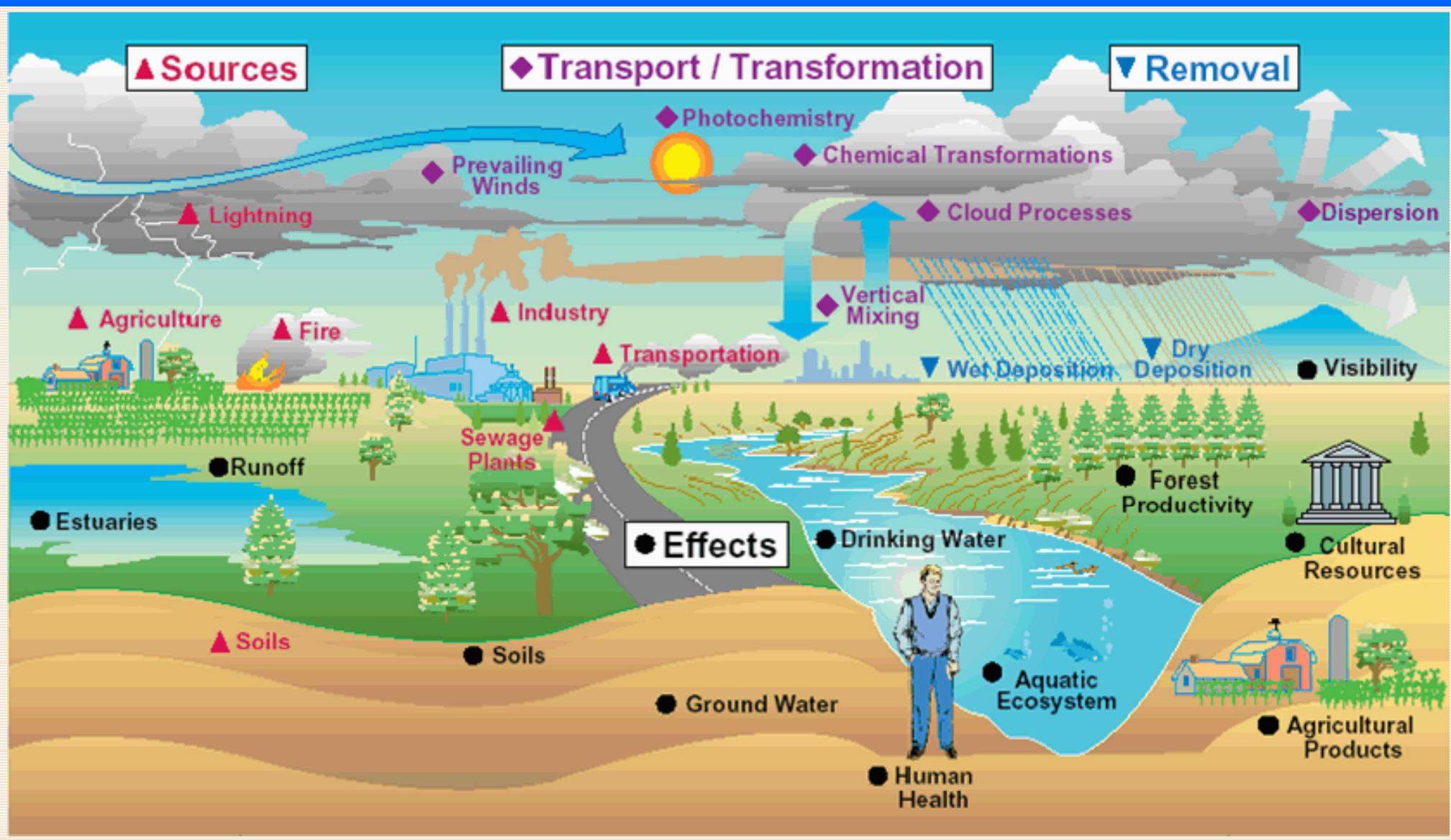

Zagađenje vazduha - Globalno

Globalna mapa zagađenja vazduha

Putevi zagađenja vazduha

Zagađenje vazduha - SMOG

"Smog" predstavlja štetnu mešavinu zagađivača vazduha koji se mogu opaziti u vidu izmaglice u vazduhu. Često se zadržava u dužem periodu nad gusto naseljenim gradovima ili urbanim oblastima.

Smog u Los Angelesu

Zagađenje vazduha - SMOG

Temperaturna inverzija nastaje kada je vazduh u blizini zemlje hladniji od višljih slojeva. U datim uslovima se zagađivači ne mogu podići i raspršiti u atmosferi

Gradovi okruženi planinama doživljavaju tzv. hvatanje zagađenja. Zimske inverzije najčešće izazivaju zagađenje česticama i ugljen monoksidom, dok letnje najčešće izazivaju smog

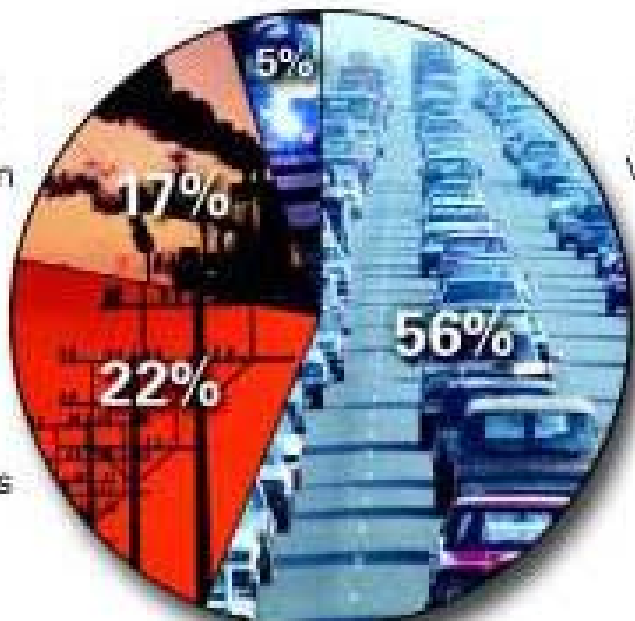

nakon kiše (levo) i sunčan ali dan pod dimom (desno)

Zagađenje vazduha

All other sources

Industrial/
Commercial/
Residential
Fuel Combustion

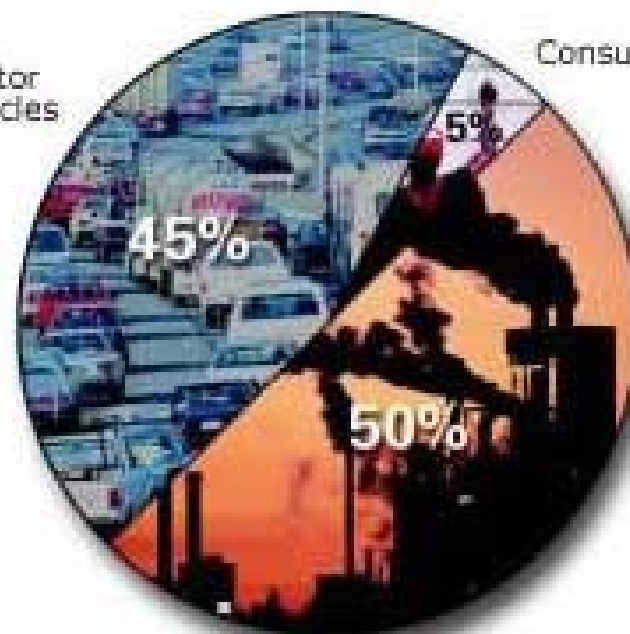

Motor
Vehicles

Utilities

Sources of NO_x

Motor
Vehicles

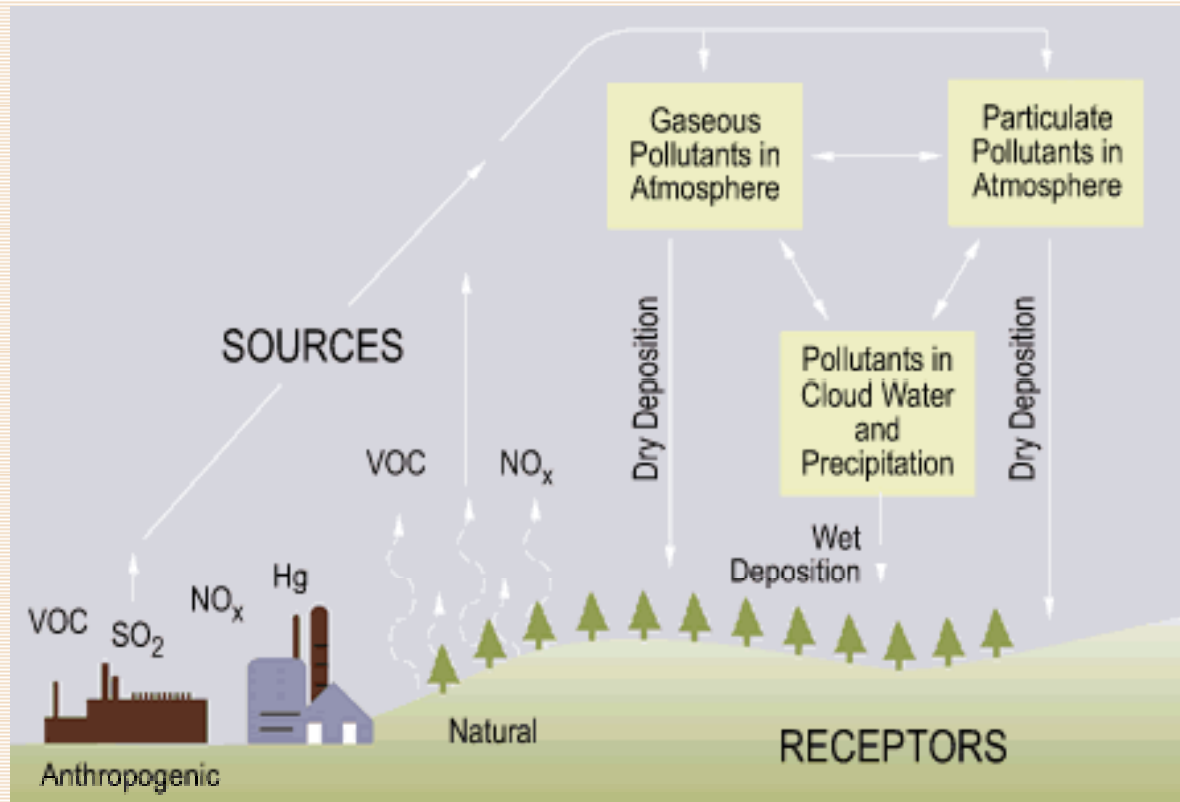
Consumer Solvents

Industrial/
Commercial
Processes

Sources of VOC

Zagađenje vazduha

“Kisele kiše” su širok pojam koji se odnosi na mešavinu vlažnog i suvog taloga iz atmosfere koji sadrži veće količine azotnih i sumpornih oksida od uobičajenih

Zagađenje vazduha

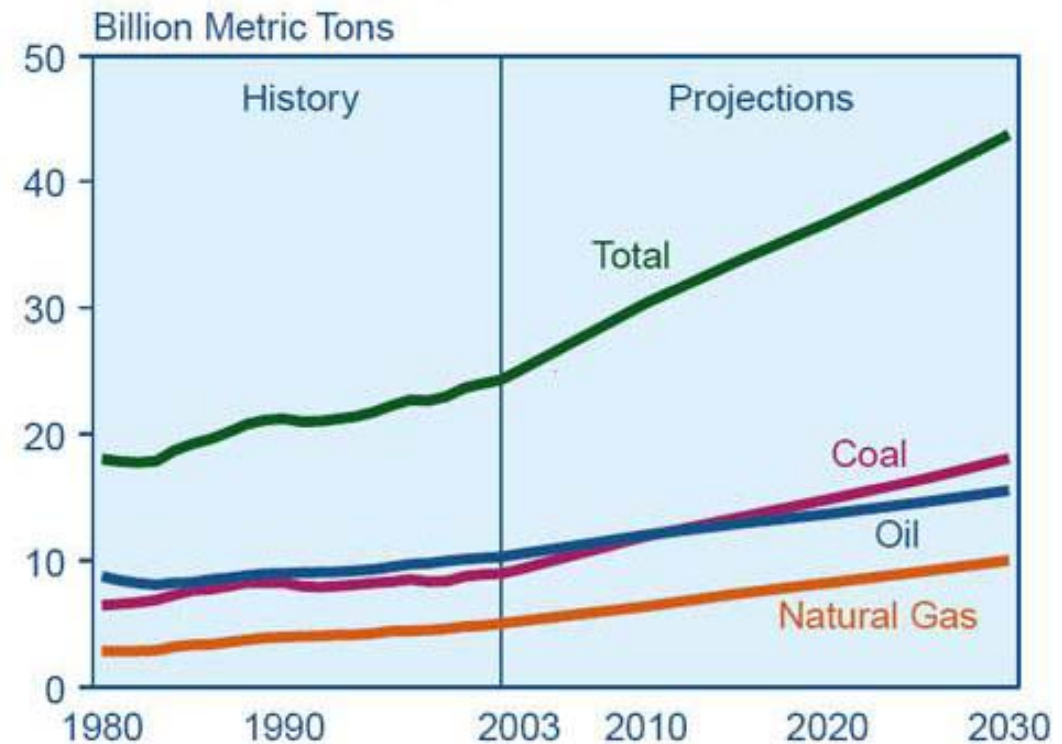
Saobraćaj i zagađenje vazduha

1 let od NY to LA = 1t CO₂
 godišnje avio saobraćaj oslobodi
 600 Mt CO₂ u atmosferu

Ford Explorer = 2,8t CO₂

World Carbon Dioxide Emissions by Fuel Type, 1980-2030

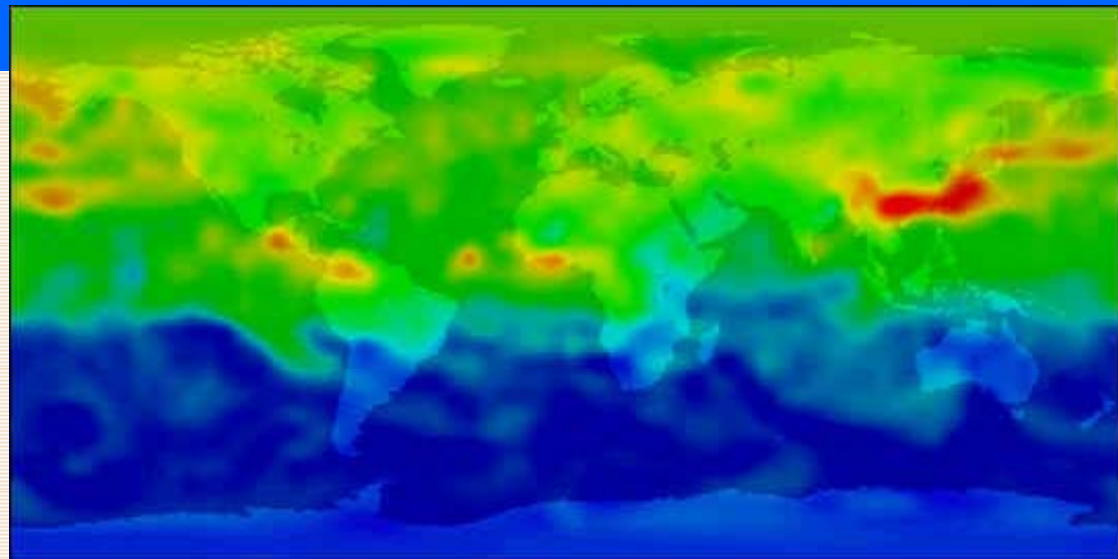

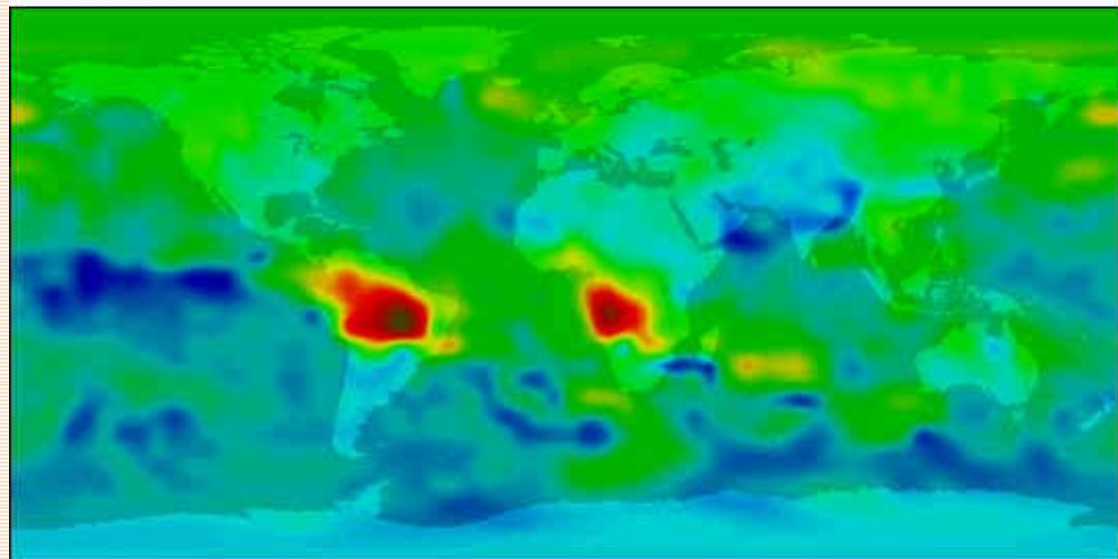
Zagađenje vazduha

Globalno zagađenje vazduha se pogoršava porastom populacije i smanjenjem resursa. Zadnjih godina je postalo posebno rizično čak i za opstanak same planete

Šest je glavnih zagađivača vazduha – ozon, čvrste čestice, ugljen monoksid, organsko olovo, azotni oksidi i oksidi sumpora

April 30, 2000

October 30, 2000

Carbon Monoxide Concentration (parts per billion)

Proračun emisije

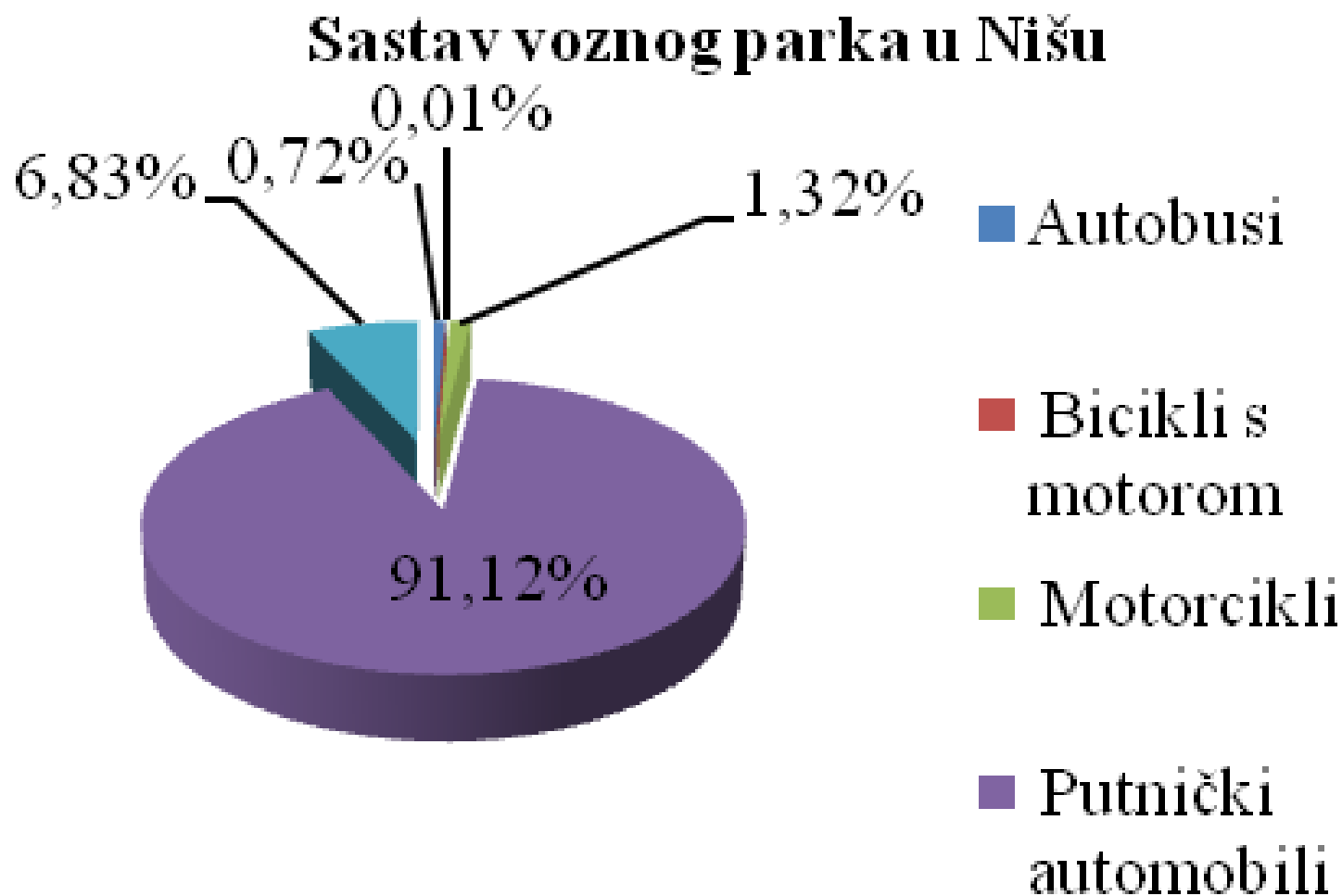
$$EC = \sum_{i=1}^n \frac{\text{num}_i \cdot EF_i}{5 \text{ min}}$$

Doprinos emisiji [g/km·s]

$$EF_i = a \cdot u^2 + b \cdot u + c$$

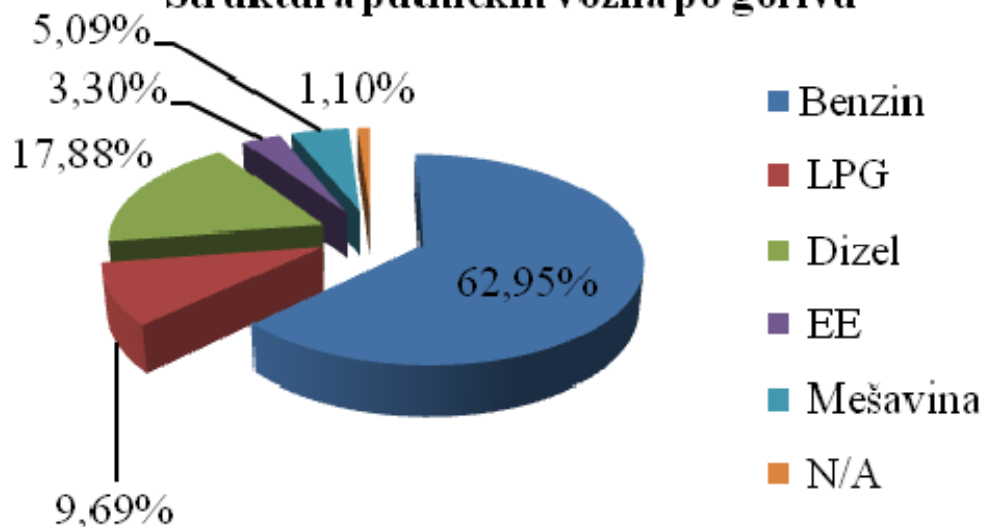
Faktor emisije

Vozni park u Nišu

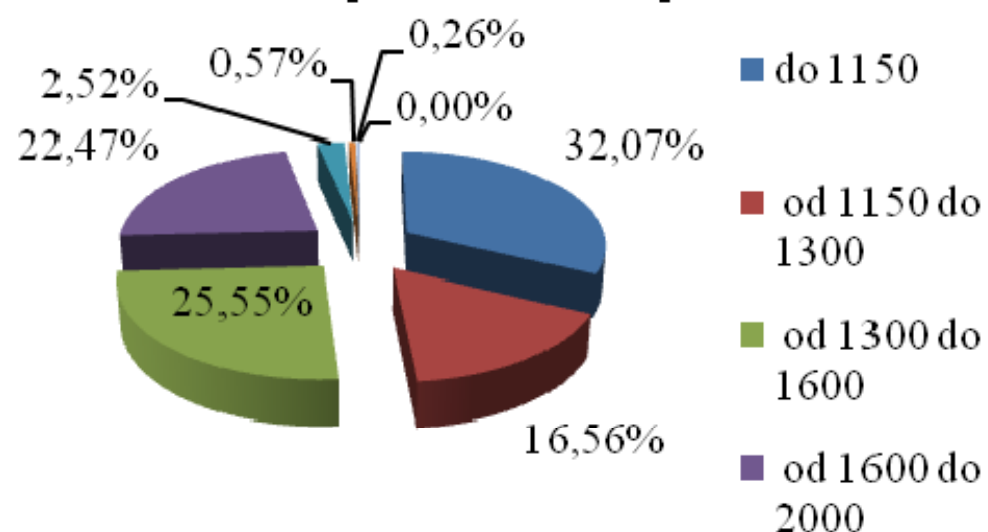

Vozni park u Nišu

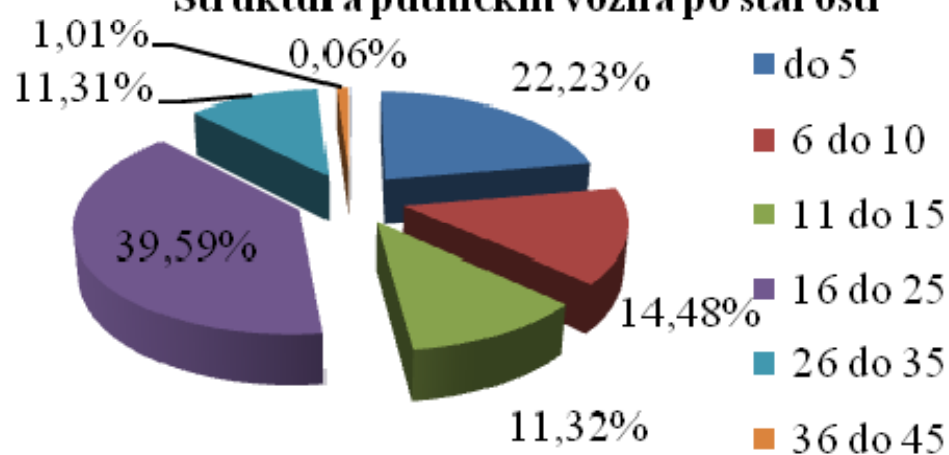
Struktura putničkih vozila po gorivu

Struktura putničkih vozila po kubikaži

Struktura putničkih vozila po starosti

Vozni park u Nišu

Vrsta vozila	Broj vozila	God. kilometraža po vozilu na teritoriji grada
Putnička vozila	58049	3500
Kamioni*	2286	2000
Autobusi*	124	69500

Broj vozila u Nišu i njihova prosečna godišnja kilometraža na teritoriji grada

Vozni park u Nišu

Vrsta vozila	Putnička vozila	Kamioni	Autobusi
God. emisija CO₂ (t)	67034,28	2996,1	17669
God. emisija CO (t)	2054,03	9,84	40,82

Ukupna godišnja emisija CO₂ i CO po kategorijama

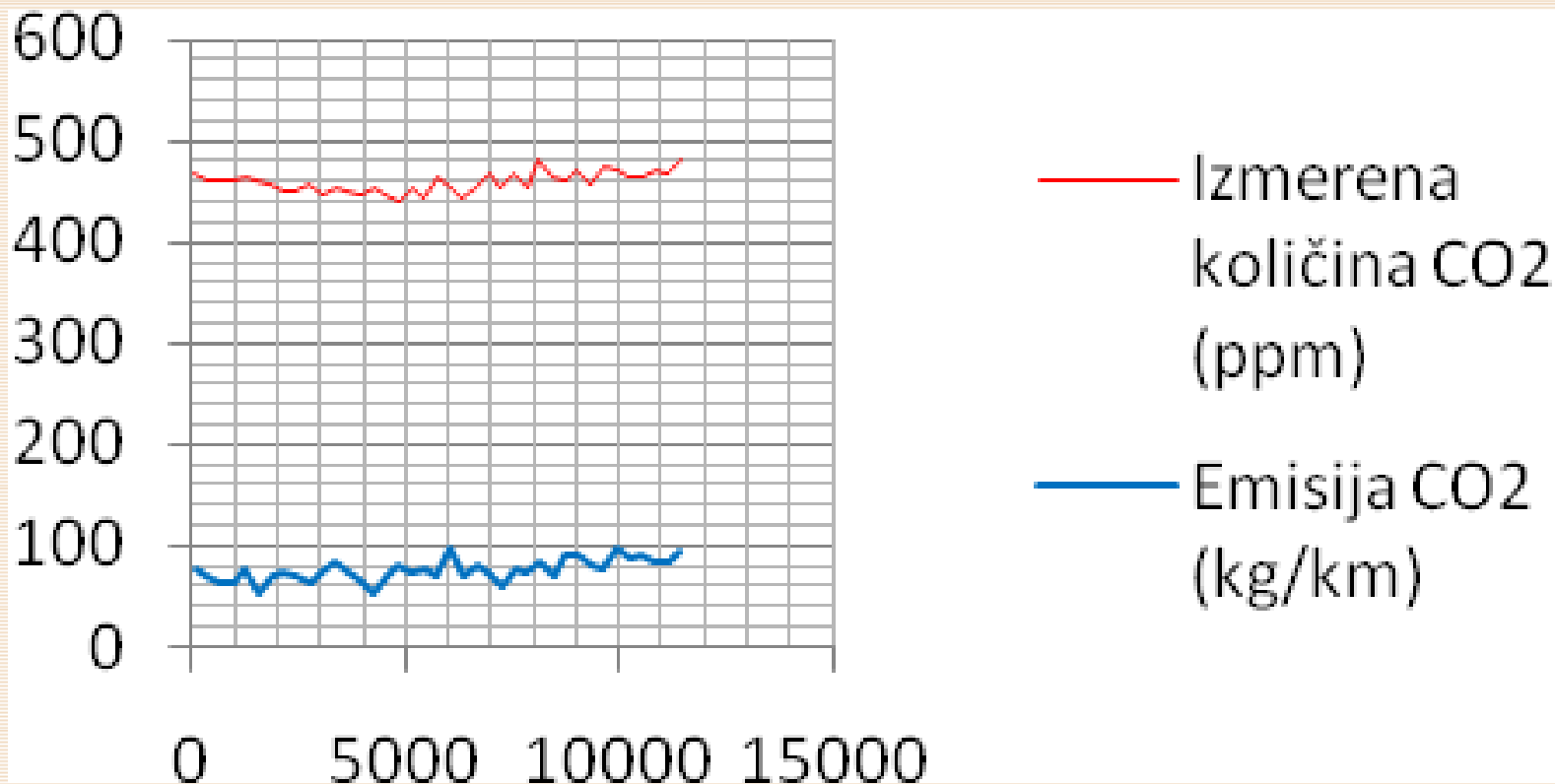
Vozni park u Nišu

Vrsta vozila	Putničko vozilo	Kamion	Autobus
Srednja emisija CO₂ (kg/km)	0,330	0,660	2,050
Godišnja emisija CO (kg/km)	0,010	0,02	0,0047

Specifična emisija CO₂ i CO
po pređenom kilometru po kategorijama

Uporedni rezultati

Poređenje procenjene specifične emisije od saobraćaja i izmerene koncentracije CO2 na izabranoj lokaciji u gradu

Zaključak

Na osnovu izloženog, može se zaključiti da je programski paket COPERT efikasna alatka za procenu emisije od saobraćaja. Na osnovu ovoga se može uvideti, da saobraćaj sa svojih 87699,38 tCO₂ predstavlja najuticajniji faktor emisije u gradu Nišu, sa nešto više od 38% od ukupnog bilansa

Uporedni rezultati

	Snaga [TJ]	IPCC fakt. emisije [kgCO ₂ /TJ]	Emisija CO ₂ [t]	Udeo emisiji u
Grejanje – grad. toplana	1284,96	56100	72086.26	31.30%
Individualno grejanje - drva	315,44	112000	35329.28	15.34%
Indiv. grejanje – mrki ugalj	249,48	97500	24324.30	10.56%
Indiv. grejanje – lignit	107,25	101000	10832.25	4.70%
Saobraćaj			87699.38	38.09%
Ukupno			230271.47	100.00%

Udeo kategorija u ukupnom bilansu CO₂ u gradu Nišu

HVALA NA PAŽNJI!

